Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003840

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: № 1542СТ від 17.09.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенюк Олексій Юрійович
2. Oleksii Y. Semeniuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-2993-9032

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Менеджмент

Дата захисту: 24-08-2026

Спеціальність за освітою: Електричні системи і комплекси транспортних засобів

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16026

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 50.01.75, 06.81.12

Тема дисертації:

1. Розробка системи управління невизначеністю інформаційно-технологічних проєктів
2. Development of uncertainty management framework for information technology projects

Реферат/анотація:

1. Семенюк Олексій Юрійович. Розробка системи управління невизначеністю інформаційно-технологічних проєктів. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 – Менеджмент (07 – Управління та адміністрування). – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Міністерство освіти і науки України, Харків, 2026 р. Дисертаційну роботу присвячено обґрунтуванню теоретичних засад та розробленню науково-методичних і практичних рекомендацій щодо формування системи управління невизначеністю інформаційно-технологічних проєктів. Об’єктом дослідження виступають процеси цифрової трансформації бізнесу, пов’язані з реалізацією інформаційно-технологічних проєктів в умовах невизначеності. Предметом дослідження є теоретичні положення, методичне забезпечення та практичні рекомендації щодо управління невизначеністю інформаційно-технологічних проєктів. Метою дисертаційної роботи є теоретичне

узагальнення та обґрунтування методичних положень щодо розроблення адаптивної системи управління невизначеністю інформаційно-технологічних проєктів, здатної підтримувати керованість, стратегічну гнучкість і організаційне навчання. Наукова новизна одержаних результатів полягає в розвитку теоретичних положень, удосконаленні науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо управління невизначеністю інформаційно-технологічних проєктів. Основні положення наукової новизни полягають у такому: удосконалено: – теоретичний базис адаптивного управління невизначеністю, орієнтований на стохастичну природу розроблення програмного забезпечення та багаторівневу структуру стратегічного, тактичного й операційного управління зі зворотним зв'язком, накопиченням організаційних знань і перетворенням інцидентів невизначеності на інтелектуальний капітал проєктної команди; – методичний підхід до раннього виявлення дефіциту керованості як вимірюваного розриву між тиском невизначеності за блоками попиту, економіки виконання й ресурсів та поглинальною здатністю підприємства, з урахуванням динаміки дефіциту, системності збурень і вибором адресних правил реагування; набули подальшого розвитку: – теоретико-методичні положення щодо двоконтурної системи управління, у якій стратегічний контур керованої варіативності та оперативний контур доказового прояснення невизначеності поєднані механізмом ескалації за порогами дефіциту керованості й залишкової невизначеності; – інструментальне забезпечення у вигляді модельно-онтологічної основи, що формалізує сценарний вибір реакцій, узгоджує перехід від проблемного сигналу до перегляду меж варіативності та переводить управління невизначеністю у відтворюваний цикл організаційного навчання і створення клієнтської цінності; – методичні положення щодо гнучкої мотивації учасників проєкту на основі адаптивно-комплементарного поєднання результативного, компетентнісного, автономізаційного, статусно-репутаційного й організаційно-гнучкого пакетів з урахуванням ролі, внеску, професійної автономії, участі у зниженні невизначеності та якості командної взаємодії. У вступі обґрунтовано актуальність дослідження, визначено його мету, завдання, наукову новизну та практичне значення одержаних результатів. У першому розділі розкрито природу невизначеності інформаційно-технологічних проєктів, зумовлену неповнотою інформації, технологічними змінами, поведінковою непередбачуваністю стейкхолдерів і багатоваріантністю майбутніх сценаріїв. Обґрунтовано перехід від лінійного реагування на окремі ризики до адаптивного управління, що поєднує портфельний, процесний та операційний рівні, зберігає поле стратегічного вибору й використовує досвід інцидентів для самонавчання системи. У другому розділі оцінено економічні передумови впровадження ІТ-проєктів підприємствами цифрової індустрії, їх цифрову зрілість, ресурсний потенціал і здатність поглинати тиск невизначеності. Запропоновано інтегральне оцінювання дефіциту керованості та індикатор раннього попередження втрати потенціалу утримання проєкту в керованому стані. Діагностичні стани пов'язано з адресними правилами превентивного реагування. У третьому розділі сформовано двоконтурну систему, що розмежовує стратегічне управління варіативністю й оперативне зменшення епістемічного розриву. Розроблено онтологію, алгоритми ескалації, сценарії управлінських реакцій і механізм накопичення доказів. Запропоновано гнучку систему мотивації, яка підтримує автономію, компетентність, відповідальність і командну взаємодію в мінливих умовах. Практичні методики впроваджено у діяльність підприємств і навчальний процес. Ключові слова: інформаційно-технологічний проєкт, невизначеність, цифрова трансформація, управління невизначеністю, адаптивне управління, дефіцит керованості, цифрова зрілість, бізнес-процеси, проєктні ризики, стратегічна гнучкість.

2. Oleksii Semeniuk. Development of an uncertainty management system for information technology projects. Qualification scientific work in the form of a manuscript. Thesis submitted for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 073 – Management (07 – Management and Administration). – National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Ministry of Education and Science of Ukraine, Kharkiv, 2026. The dissertation is devoted to substantiating the theoretical foundations and developing scientific, methodological, and practical recommendations for designing an uncertainty management system for information technology projects. The object of the research is business digital transformation processes associated with implementing information technology projects under uncertainty. The subject of the research comprises theoretical provisions, methodological support, and practical recommendations for managing uncertainty in information technology

projects. The purpose of the dissertation is to generalize the theoretical foundations and substantiate methodological provisions for an adaptive uncertainty management system capable of maintaining controllability, strategic flexibility, and organizational learning in information technology projects. The scientific novelty lies in developing theoretical provisions and methodological tools for uncertainty management. The theoretical basis is improved by reflecting the stochastic nature of software development and linking strategic, tactical, and operational levels through feedback, organizational knowledge accumulation, and transformation of uncertainty incidents into team intellectual capital. A methodological approach identifies a controllability deficit as the measurable gap between uncertainty pressure in demand, execution economics, and resources and the enterprise's absorption capacity, taking into account the dynamics of the deficit and the systemic nature of disturbances. Further developed are a dual-contour system connecting a strategic contour of managed variability with an operational contour of evidence-based uncertainty clarification; a model and ontology framework that formalizes scenario-based responses, escalation thresholds, and organizational learning; and a flexible motivation system combining performance, competence, autonomy, status-reputation, and organizational flexibility according to participant roles, contributions, professional autonomy, uncertainty reduction, and teamwork quality. The introduction substantiates the relevance of the research, defines its purpose and objectives, presents the scientific novelty, and outlines the practical significance of the results. The first chapter explains the nature of uncertainty in information technology projects arising from incomplete information, technological change, stakeholder behavior, and multiple future scenarios. It substantiates a transition from linear responses to individual risks toward adaptive management integrating portfolio, process, and operational levels. The proposed logic preserves strategic choice, uses incidents as learning material, and creates feedback between project experience and the organization's knowledge base. The second chapter assesses the economic prerequisites for implementing IT projects in digital-industry enterprises, including digital maturity, resource potential, and the capacity to absorb uncertainty pressure. An integral assessment of the controllability deficit and an early warning indicator of declining capacity to keep the project manageable are proposed. Diagnostic states are connected with targeted preventive response rules, enabling intervention before uncertainty develops into a loss of project controllability. The third chapter forms a dual-contour system separating strategic management of variability from operational reduction of the epistemic gap. It develops an ontology, escalation algorithms, management-response scenarios, and an evidence accumulation mechanism. A flexible motivation system supports autonomy, competence, responsibility, and team interaction under changing organizational and technological conditions. The practical methods have been implemented in enterprises and in the educational process, confirming their applied value. Keywords: information technology project, uncertainty, digital transformation, uncertainty management, adaptive management, controllability deficit, digital maturity, business processes, project risks, strategic flexibility.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Семенюк О.Ю. Концептуальне моделювання адаптивного управління невизначеністю в інформаційно-технологічних проєктах. Економіка та суспільство. 2025. №82. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7266 (Б) DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-82

- 2. Семенюк О.Ю. Сутність та складові забезпечення стратегічної гнучкості в підприємницькій системі адаптивного управління в умовах невизначеності. Актуальні проблеми економіки, 2025. № 12. Том 2 (294/2). С. 307-316 (Б) DOI: https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-2-294-307-316
- 3. Семенюк О.Ю. Формалізація процесів адаптивного управління невизначеністю інформаційно-технологічних проєктів. Бізнес-навігатор, 2026. №1(84). С.57-64 (Б) DOI: https://doi.org/10.32782/business-navigator.84-9
- 4. Семенюк О.Ю. Організаційно-економічне забезпечення готовності підприємства до реалізації інформаційно-технологічних проєктів в умовах невизначеності. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2026. Том 11. № 2. С. 390-393 (Б) DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2026-2-73
- 5. Семенюк О.Ю. Інтелектуалізація управління невизначеністю засобами цифрової трансформації. Сучасний стан та основні пріоритети розвитку економіки: III Міжнародна науково-практична конференція (8 липня, 2025. м. Одеса). Research Europe, 2025. С. 141-143
- 6. Семенюк О.Ю. Формування організаційно-економічного механізму адаптації команд інформаційно-технологічних проєктів до умов невизначеності. Transcending Boundaries: Unraveling the Dynamics of Cutting-Edge Research and its Transformative Impact on the Global Sphere: тези доповіді міжнародної науково-практичній інтернет-конференції (10-11 липня, 2025, м. Дніпро). Dnipro:FOP Marenichenko V.V., 2025. З.112-113
- 7. Семенюк О.Ю. Постанова задачі моделювання невизначеності інформаційно-технологічних проектів. Інновації та їхній вплив на економіку та суспільство: II Міжнародна науково-практична конференція (15 жовтня 2025 р., м. Суми). Research Europe, 2025. С. 78-80
- 8. Семенюк О.Ю. Організація проактивного управління невизначеністю інформаційно-технологічих проєктів засобами збалансованої системи показників. «Achievements of 21st Century Scientific Community»: 3 міжнародна науково-практична інтернет-конференція (м. Дніпро, 18-19 вересня 2025 року). Дніпро: FOP Marenichenko V.V., 2025. С. 192-193
- 9. Семенюк О.Ю.Структурна адаптація проєктних команд до умов невизначеності інформаційно-технологічного середовища. GLOBAL TRENDS IN SCIENCE AND EDUCATION: IX Міжнародна науково-практична конференція. (22-24.09.2025, м. Київ). Kyiv: SPC “Sci-conf.com.ua”, 2025. С. 578-580

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: теоретичне узагальнення і обґрунтування методичних положень щодо розробки системи управління невизначеністю інформаційно-технологічних проєктів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U004046, 0126U002341

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шум Аліна Олександрівна

2. Alina O. Shum

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2948-6238

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Губарєва Ірина Олегівна

2. Iryna O. Hubarieva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9002-5564

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Андрій Анатолійович

2. Andriy A. Pylypenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6520-3146

Додаткова інформація: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=36176193800; https://scholar.google.com.ua/citations?user=6i8HcT8AAAAJ&hl=ru&oi=sra

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попов Олександр Євгенійович

2. Oleksandr Y. Popov

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0550-7890

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фощій Петро Миколайович

2. Petro Foshchii

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9351-5828

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Коптєва Ганна Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Коптєва Ганна Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Семенюк Олексій
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

